

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Ref.: 16/2919

Oslo, 22.12.2016

Høringssvar fra Norsk Varmepumpeforening – Grønn konkurransekraft

Om Norsk Varmepumpeforening

Norsk Varmepumpeforening (NOVAP) er en interesseorganisasjon som arbeider for økt bruk av varmpumper i det norske energisystemet. Varmepumper kan anvendes til oppvarming og kjøling av boliger, næringsbygg og innenfor industrien. Varmepumper bidrar til mer effektiv energibruk, bedre lokal luftkvalitet og reduserte klimagassutslipp. Det er installert over 900.000 varmpumper i Norge. Norsk Varmepumpeforening har i dag ca. 50 medlemmer og en godkjenningssordning med over 450 forhandlere. I følge NVE bidro varmpumper med ca. 8 TWh omgivelsesvarme i 2014.

Innledning

Regjeringens ekspertutvalg for grønn konkurransekraft leverte fredag 28. oktober sin rapport med forslag og anbefalinger til statsminister Erna Solberg og klima- og miljøminister Vidar Helgesen. Utvalget har i rapporten konsentrert seg om koblingen mellom utslippsreduksjoner, arbeidsplasser og verdiskaping. Norge skal uavhengig av klimautfordringen omstilles til en fremtid der landet er mindre avhengig av petroleumssektoren. En styrt omstilling i grønn retning er dermed ikke et valg mellom status quo og det grønne, men ett av mange mulige omstillingsalternativer. Utvalgets mandat slår fast at grønn konkurransekraft er næringslivets evne til å konkurrere globalt i en tid hvor sterkere virkemidler tas i bruk i klimapolitikken.

Norsk Varmepumpeforening vil i sitt høringssvar ha fokus de de deler som berører byggsektoren og offentlige innkjøp.

Byggsektoren i Norge mot 2050

Byggenæringen er Norges nest største fastlandsnæring. Totalt omsetter byggenæringen for 525 milliarder kroner hvert år. Nesten 125 000 jobber i de ulike delene av byggenæringen. Kompetanse og kapasitet i byggenæringen er nøkkelen til å løse mange av de store utfordringene samfunnet står overfor. Byggenæringen vil være viktig i omstillingen til et lavutslippssamfunn.

Vi har allerede i dag mye av nødvendig kunnskap om hva som kreves av fremtidens bygg. Powerhouse i Sandvika som allerede er bygget og i drift, representerer langt på vei det som vil kreves av et bygg i 2050 i forhold til materialvalg, gjenbruk, energibruk og energiproduksjon. Utfordringen i byggebransjen er at denne næringen er fragmentert og består av et mangfold store og små aktører. Noen aktører vil alltid vente til de blir tvunget før de omstiller seg. For å få alle med seg på denne omstillingen er det nødvendig med reguleringer hvor teknisk byggeforskrift er viktig. Forskriftsendringer bør varsles i god tid slik at aktørene i bransjen har tid til å skaffe seg nødvendig kompetanse og omstille seg.

Hvis Norge skal være et ressurseffektivt lavutslippssamfunn i 2050 må energibruken i byggsektoren reduseres betydelig fra dagens nivå på ca. 80 TWh årlig. Målsetningen i energimeldingen om en reduksjon i energibruken på 10 TWh innen 2030 i eksisterende bygningsmasse er et skritt på veien mot en energieffektiv byggsektor i Norge. Det er viktig at det raskt kommer på plass nødvendige virkemidler og insentiver for å nå dette målet. Det er også viktig at Norge så snart som mulig implementerer revidert bygningsenergidirektiv og energieffektiviseringsdiretivet. Regjeringen varslet

i energimeldingen at begge disse direktivene er vurdert som EØS-relevante. Når revidert bygningsenergidirektiv ble vedtatt av EU i 2010 er det på høy tid at dette nå implementeres i Norge.

Den frigjorte energien fra energieffektivisering i byggsektoren kan anvendes til å oppfylle målene i flere av de andre veikartene som er blitt presentert for utvalget. Det vil være behov for elektrisitet fra ren fornybar energi til å kutte klimagassutslipp både til veitransport og innenfor de maritime næringer. Hvis prosessindustrien skal doble sin produksjon frem mot 2050, og samtidig kutte alle sine klimagassutslipp vil også denne sektoren ha behov for mer utslippsfri elektrisitet. Det kan også være nye næringer, som eksempelvis energikrevende datasentre som velger å etablere seg i Norge.

Hvis vi har en fremtidsrettet byggenæring som leverer energieffektive bygg med lave klimagassutslipp over livsløpet, gir dette muligheter for eksport av varer og tjenester innenfor denne sektoren. Andre land i Europa som har en bygningsmasse med dårligere standard enn i Norge, skal gjennom samme omstilling til lavutslippssamfunnet. Det er som utvalget sier et næringspotensial i å ligge foran i en global omstilling. Danmark som er et foregangsland på dette området hadde i 2015 en eksport på 34 milliarder kroner knyttet til energieffektivisering, og de forventer en videre økning i årene fremover. Norsk Varmepumpeforening mener at det for Norge også er store eksportmuligheter innenfor energieffektivisering og klimavennlige bygninger.

Offentlige innkjøp

Norsk Varmepumpeforening er enig med utvalget i at det offentlige som en stor innkjøper må vektlegge miljø, ressurseffektivitet og bærekraft. Det offentlige som eier og innkjøper må benytte sin innkjøpsmakt for å akselerere det grønne skiftet og som verktøy for innovasjon. Vi støtter at den samlede omkostningen for en anskaffelse må beregnes utfra forventet levetid for å styrke konkurransekraften til produkter som har en høyere anskaffelseskostnad, men lave driftskostnader. Dette er dessverre ikke slik situasjonen er i dag når det gjelder offentlige innkjøp. Dette medfører blant annet at energieffektive varmepumper velges bort i mange offentlige byggeprosjekter.

Det er ingenting som tyder på at norske offentlige virksomheter ikke ønsker å stille miljøkrav. Men det er mye som tyder på at de ikke vet hvordan de skal gjøre det. Der enkelte store statlige virksomheter både har juridisk og annen innkjøpskompetanse til å formulere gode miljøkrav, finnes det ikke tilsvarende profesjonaliserte anskaffelsesmiljøer i alle fylker og kommuner. Det trengs derfor en sentral enhet som kan utvikle gode og konsekvente miljøkrav. Derfor støtter vi utvalgets forslag om å etablere et nasjonalt kompetansesenter for offentlige innkjøp som betjener lokale innkjøpsansvarlige.

Vi takker for muligheten til å gi innspill til rapporten, og stiller gjerne på et møte med departementet for å utdype våre synspunkter.

Med vennlig hilsen

Rolf Iver Mytting Hagemoen
Norsk Varmepumpeforening
E-post: river@novap.no